



JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

Tárgy: Kötelezés
Ügyszám: 36600/3044/2023.ált.
Iktatószám: elektronikus bélyegző szerint
Ügyintéző: Kozma Géza
Telefon: 56/501-900 (20098 mellék)

H A T Á R O Z A T

A **GYSEV CARGO Zrt.-t** (9400 Sopron, Mátyás király u. 19., továbbiakban: Kötelezett) a Szolnok-Mezőtúr vasútvonalon történt (Kétpó) vasúti baleset során bekövetkezett talajszennyezés felszámolása kapcsán

k ö t e l e z e m

az alábbiakra:

- Gondoskodjon a talajra kijutott szennyezőanyag összegyűjtéséről és elszállításáról, valamint ártalommentes elhelyezéséről.
- Mérje fel a sérült tartályban maradt vegyi anyag mennyiségét, a kiemelés, mozgatás előtt gondoskodjon annak átfertéséről, megfelelő műszaki biztonságú edényzetbe. A kiemelés megkezdése előtt alakítson ki kármentőt a kiömlő anyag felfogását biztosító fóliaterítés, kármentő zsomp, vápa alkalmazásával. Akadályozza meg a tartályban maradt vegyi anyag kijutását a talajra.
- A tartály eltávolítását követően mérje fel a szennyezett talaj felületét, mélységét. Végezze el a szennyezett talaj eltávolítását, a talajcserét. A talajcserét a tiszta, szennyeződésmentes réteggel kell elvégezni, ezt vizsgálatokkal kell igazolnia.
- **Az elvégzett munkálatokról nyújtson be zárójelentést Hatóságunkra 2023. augusztus 31-ig.**

Eljárási költségre vonatkozó rendelkezések:

- Hivatalból indult eljárás díj és illetékmentes.

Amennyiben a vízügyi hatóság megállapítja, hogy a fenti kötelezés teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt, akkor a vízügyi hatóság elrendeli a végrehajtást.

A kötelezettségek fenti határidőre történő önkéntes teljesítésének elmaradása esetén eljárási bírság kiszabásának van helye.

Aki jogszabályban, hatósági határozatban, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban megállapított, közvetlenül vagy közvetve a környezet védelmét szolgáló előírást megszeg, illetve határértéket túllép, a jogsértő magatartás súlyához - így különösen az általa okozott környezetszennyezés, illetőleg környezetkárosítás mértékéhez, időtartamához és ismétlődéséhez - igazodó környezetvédelmi bírságot köteles fizetni.

Aki jogszabályban, hatósági határozatban vagy közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban szereplő vízgazdálkodási előírást megszeg, a jogsértő magatartás súlyához igazodó vízgazdálkodási bírságot köteles fizetni.

E döntés ellen a közléstől számított 15 napon belül a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósághoz címzett, de a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz két példányban benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezés illetékköteles: Az illetékekről szóló módosított 1990. évi XCIII. tv. alapján a fellebbezés illetéke 5 000 forint, melyet a Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-01012107-00000000 számú eljárási illeték bevételi számlára kell átutalási megbízással vagy postai úton készpénz-átutalási megbízással (csekk) megfizetni. Tájékoztatom, hogy az illeték megfizetése során a közlemény rovatba minden esetben kerüljön feltüntetésre az ügyfél neve, lakcíme vagy székhelye, és az ügyszám valamint az „ILLETÉK” kifejezés.

Jelen határozat - fellebbezés hiányában - a fellebbezésre nyitva álló határidő leteltét követő napon válik véglegessé.

I N D O K O L Á S

2023. július 9-én bejelentés érkezett vasúti balesettel kapcsolatban, mely a Szolnok-Mezőtúr vasútvonalon Kétpó településen történt. A bejelentést követően helyszíni szemlét tartottunk. A baleset következtében a vasúti szerelvény 9 db kocsija kisiklott, ezek közül 1 db kocsik 40 m³-es tartálya megsérült, abból vegyi anyag szivárgott. A vasúti szerelvényt Kötelezett üzemeltette. A sérült tartályt szállító kocsik a vasúti pálya szomszédságában lévő mezőgazdasági területre sodródott. A tartályból növényvédőszer (amine c12 c18 alkildimetil-N-oxid) szivárgott a talajra nagyobb mennyiségben 50-60 m-re a szomszédos Harangzugi I. csatorna meghosszabbításától. A műszaki mentés során árkot és sáncot húztak ki a sérült tartály és a csatorna közé, hogy a szennyezés a csatornába gravitációsan ne kerülhessen bele. A katasztrófavédelmi mobil labor a csatornából (7+500 km szelvény) felszíni mintavételt végzett, a csatornában vízminőségromlást nem tapasztaltunk. A csatorna leszakaszolása megtörtént.

A KÖTIVIZIG III. fokú vízminőségi kárelhárítási fokozatot rendelt el 2023. július 9-én és a KP-008915-147/2023 számú levelében kérte Hatóságunktól a szükséges kárelhárítási intézkedések megtételét.

A szemlén tapasztaltak jegyzőkönyvben rögzítésre kerültek, a jegyzőkönyv iktató száma 36600/3044-1/2023.ált.

A fentiekben részletezett jogszabályellenes állapot miatt a GYSEV CARGO Zrt.-t a jogellenes állapot megszüntetésére kötelezem. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. Törvény [továbbiakban: Ákr.] 104. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített felhatalmazásomnál fogva hivatalból megindítottam a hatáskörömbbe tartozó eljárást: „A hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására.” Az Ákr. 50. § (2) bekezdése szerint ezen eljárás ügyében a jogszabály szerinti ügyintézési határidő: 60 nap. Az eljárás megindításának napja: 2023. július 9. Az eljárás megindításáról szóló értesítést az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja alapján mellőztem. Tájékoztatom, hogy az ügyintézési határidőn belül hoztam meg döntésemet.

Az ügyintézési határidőbe nem számít bele az Ákr. 103. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az eljárás felfüggesztésének időtartama.

A döntést megalapozó jogszabályhelyek:

A környeztkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 2. § (2) bekezdése alapján „A környezethasználó környezetveszélyeztetés esetén köteles minden környeztkárosodást megelőző intézkedést megtenni a környeztkárosodás enyhítése, illetve a további környeztkárosodás megakadályozása érdekében, így különösen haladéktalanul ellenőrzése alá vonni, feltartóztatni, eltávolítani vagy más megfelelő módon kezelni a környeztkárosodást okozó anyagokat, illetve más károsító tényezőket.”

A Kormányrendelet 2. § (3) bekezdése alapján „A környezethasználó azonnali beavatkozást igénylő környeztkárosodás bekövetkezése esetén kárelhárítást (a továbbiakban: kárelhárítás), minden más esetben kármentesítést köteles végezni.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.)

2. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálya kiterjed:

- a) az élő szervezetek (életközösségeik) és a környezet élettelen elemei, valamint azok természetes és az emberi tevékenység által alakított környezetére;
- b) az e törvényben meghatározottak szerint, a környezetet igénybe vevő, terhelő, veszélyeztető, illetőleg szennyező tevékenységre.

(2) A törvény hatálya azokra a természetes és jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki

- a) akik, vagy amelyek az (1) bekezdés a) pontja szerinti környezettel kapcsolatban jogokkal rendelkeznek, illetve akiket, vagy amelyeket kötelezettségek terhelnek;
- b) akik, vagy amelyek az (1) bekezdés b) pontja szerinti tevékenységet folytatnak (a továbbiakban: környezethasználó).

Fentiek alapján Kötelezett környezethasználónak minősülnek az ügyben.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban Vgtv.) 14. §. (1) bekezdés b) pontja alapján: „A vizek hasznosítási lehetőségeinek megőrzésére a vízszennyezések megakadályozásával kell törekedni.”

A Vgtv. 18. § (1) bekezdés alapján: „Aki tevékenységével vagy mulasztásával a vizeket veszélyezteteti vagy károsítja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerinti felelősséggel tartozik, illetve a vízügyi hatóság által meghatározott intézkedések megtételére köteles.”

A Vgtv. 32.§-a alapján: „Ha a vizek mennyiségi védelme, a vizek kártételeinek elhárítása, a károk megelőzése vagy a jogszerűen gyakorolt vízhasználat azt egyébként szükségessé teszi, a hatóság a vízhasználót, vagy azt, aki a vízviszonyokba jogellenesen beavatkozott a káros, illetve a károsodás veszélyével fenyegető állapot megszüntetésére, a szükséges vízimunka elvégzésére vagy meghatározott módon történő gyakorlására kötelezheti.”

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 18. § (1) bekezdés a) – g) pontjai alapján a vízhasználót vagy azt, aki a vízviszonyokba jogellenesen beavatkozott, illetőleg a jogszabályban meghatározott feladatainak, kötelezettségeinek elmulasztásával káros és jogellenes állapotot idézett elő, a jogszabály szerint szükséges követelmények érvényesítése érdekében a vízügyi hatóság kötelezi az engedély alapján a meglévő vízállásirányítók az előírásoknak megfelelő módon történő üzemeltetésére és a jogellenes, káros állapot megszüntetésére.

A Kvt. 36. § alapján: „A környezeti elemek védelmére, továbbá a környezetet veszélyeztető hatások elleni védelemre vonatkozó átfogó szakterületi szabályokat külön törvények, a törvényi szabályozást nem igénylő részletes szabályokat - az e törvényben foglaltak alapulvételével - a Kormány rendeletben állapítja meg.”

A Kvt. 49/A. § alapján a vízvédelmi hatóság a jogszabályban meghatározott feladatai ellátása céljából jogosult az Információs Rendszer vízvédellemmel kapcsolatos adataihoz való közvetlen hozzáférésre, továbbá az Információs Rendszerben adatok rögzítésére.

Tájékoztatom, hogy jelen határozat véglegessé válását követően, figyelembe véve a környezeti alapnyilvántartásról szóló 78/2007. (IV. 24.) Korm. rendeletet, valamint a környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII.18.) AM rendelet előírásait követve intézkedem a hatósági határozat környezetvédelmi hatósági nyilvántartásba való bejegyzése iránt.

Jelen döntés az Ákr. 43. § (13), 80. § (1), 81. § (1) bekezdésein, valamint a 104. § (1) bekezdés a) pontján alapul.

A fellebbezéshez való jogot az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Vgtv. 29/A. §-a, valamint a Kvt. 66/B. §-a biztosítja, előterjesztésének idejét az Ákr. 118. § (3) bekezdése állapítja meg.

A fellebbezési illeték mértékéről, valamint lerovásának módjáról az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 29. § (2) bekezdés, valamint a XIII. melléklet 2.d) pontja rendelkezik.

Az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény eljárási illeték megfizetésére vonatkozó 73. §-a alapján, valamint az illetékekkel kapcsolatos ügyiratok kezeléséről, az eljárási illeték

megfizetését és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályait tartalmazó 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet 4/A § (1) bekezdése alapján:

„Az eljáró hatóság – az önkormányzat és a jegyző kivételével – az illeték megfizetéséről szóló fizetési felhívásban a Kincstár által e célra létrehozott központosított beszedési számlát vagy az eljáró hatóság kezdeményezésére nyitott központosított beszedési számla beszedési alszámláját jelöli meg az illeték megfizetésére szolgáló számlaként.”

A rendelkező rész rögzíti, hogy az előírásokban foglalt teljesítések elmulasztása, illetve a határozatban előírtak nem megfelelő teljesítése esetén az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény 122. §-ában foglaltak alkalmazásának van helye.

Tájékoztatom, hogy az Ákr. 132. §-ában foglaltak alapján, ha az ügyfél a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tesz eleget, az végrehajtható. Az Ákr. 133. § (1) bekezdése értelmében: „A végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.”

Felhívom a figyelmét az Ákr. 77. § (1), és (2) bekezdésére:

(1) „Azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.”

(2) „Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként tízezer forint, legmagasabb összege – ha törvény másként nem rendelkezik – természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy egyéb szervezet esetén egymillió forint.”

Felhívom a figyelmét, hogy a Vgtv. 32/A. § (1) bekezdése szerint, aki jogszabályban, hatósági határozatban vagy közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban szereplő vízgazdálkodási előírást megszeg, a jogsértő magatartás súlyához igazodó vízgazdálkodási bírságot köteles fizetni. A bírság összege legfeljebb 1 000 000 forintig, természetes személy esetében 300 000 forintig terjedhet.

Az eljárási cselekmény kapcsán eljárás költség nem merül fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezttem.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vízügyi hatóság hatáskörét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 10. pontja, (8) bekezdése, a Vgtv. 28. § (1) bekezdése, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007 (IV.26.) Korm.rendelet, a 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 24.) Korm. rendelet határozza meg, illetékességét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése és 2. mellékletének 10. pontja állapítja meg.

Jelen döntés – fellebbezés hiányában – a fellebbezésre nyitva álló határidő leteltét követő napon véglegessé válik.

Kelt: Szolnok, *elektronikus bélyegző szerint*

**Matuska Zoltán tő. ezredes
tűzoltósági tanácsos
igazgató**

nevében és megbízásából:

**Soltész Ferenc
szolgálatvezető-helyettes**

Kapják:

1. Irrattár
2. GYSEV CARGO Zrt., cégkapu
3. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, NOVA SZEÜSZ
4. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Ügyészség (Legfőbb Ügyészség), Hivatali Kapu, **véglegessé válás után!**

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36600/3044-5/2023.ált.